

1

Even een inkijkje in hoe mijn leven er nu uitziet: mijn zus staat voor de deur met een dode vogel in haar hand, en dat is bij lange na niet het ergste wat er vandaag is gebeurd.

‘Clemmie.’ De ogen van Lil vullen zich moeiteloos met tranen en haar zware zwarte eyeliner loopt al verontrustend uit, terwijl ze het hoopje grijze veren omhooghoudt. ‘Hij vloog zomaar tegen mijn auto aan... Denk je dat hij het gaat redden?’

Ik kijk naar de vogel. De overduidelijk dode vogel.

‘Ik denk het niet.’ Ik probeer het voorzichtig te brengen, maar schiet gigantisch tekort. Zoals ik al zei, het was een lange dag.

‘Jezus, Lil!’ Onze zus Serena komt naast me staan en zet de champagnefles die ze heeft meegenomen zo aan haar mond. ‘Wat moet je met dat ding? Gadverdamme!’

Lil kijkt Serena nijdig aan. ‘Ik probeer hem te redden. Kun je bij een vogel mond-op-mond doen?’

‘Mond-op-snavel, bedoel je zeker?’ mijmer ik hardop. Serena maakt ondertussen keiharde kokhalsgeluiden.

‘Ik kan hem toch niet zomaar dood laten gaan?’ zegt Lil koppig, en ik blijf vastberaden in de deuropening staan, anders ligt die dode vogel binnen de kortste keren in mijn appartement.

‘Ik denk dat dat een gepasseerd station is.’ Serena steekt een goed gemanicuurde vinger uit naar het beest. ‘Zo plat hoort hij in het midden namelijk niet te zijn.’

Lil kijkt omlaag. ‘O,’ zegt ze uiteindelijk. ‘Wat vreselijk.’

‘Oké, nou, leg die dode vogel maar neer en kom binnen,’ opper ik.

‘Zomaar op de grónd?’ Lil is ontzet.

Ik weet al hoe dit gaat aflopen en ik heb totaal geen puf om een vogel-uitvaart te organiseren. Ik werp Serena een wanhopige blik toe, die als antwoord met haar omliep.

‘Dan leg je hem toch in de vuilnisbak?’ stelt ze voor.

‘De vuilnisbak?!’ Lils stem schiet een octaaf omhoog.

‘De compóstbak,’ zegt Serena snel. ‘Clemmie heeft ongeveer zestien verschillende bakken, toch?’ Ze kijkt me aan.

‘Ik heb er een voor het tuinafval,’ zeg ik schouderophalend. Hoewel ‘tuin’ een groot woord is voor het overwoekerde lapje gras dat bij het appartement hoort. Ik was van plan bollen te planten, zag mezelf al met een wilgen mand aan mijn arm en een bescheiden glimlach complimenten over mijn groene vingers in ontvangst nemen, maar het is er nooit van gekomen. En nu doet het er niet meer toe.

‘Zie je wel.’ Serena zwiept haar haar naar achteren. ‘Probleem opgelost. Dan geef je hem weer terug aan de aarde.’ Serena krijgt anderen altijd moeiteloos zover dat ze doen wat zij wil, en momenteel past ze zich met een overtuigende ondertoon aan Lils taalgebruik aan.

Lil aarzelt. ‘Het lijkt me zo oneerbiedig.’

‘Zo is de natuur, Lil.’ Serena wappert met haar hand. ‘Je kent het gedicht wel, kaken en klauwen, dood van ’t bloed.’

‘Het is “róód van ’t bloed”,’ zeg ik. ‘En ik denk niet dat aangereden worden door een klein vrouwtje in een enorme roze jas achter het stuur van een Toyota Yaris nou het soort tot de verbeelding sprekende daad van geweld was die Tennyson voor ogen had.’

‘Het zal wel.’ Serena wimpelt mijn opmerking weg en is nu echt op dreef. ‘Rood, dood, het hoort allemaal bij de cyclus, toch? Terugkeren naar de grond, waaruit gij zijt genomen, stof zijt gij en tot stof keert gij terug. Het is de kringloop van het leven... die ons allen voortbeweegt...’

Voordat ze in een wellustige versie van het lied uit *De Leeuwenkoning* kan uitbarsten, waardoor ze de indruk teniet zal doen dat ze dit zo serieus neemt als Lil zou willen, kom ik vlug tussenbeide. ‘Kom op, Lil, het is buiten ijskoud en binnen heb ik pizza. Je favoriete vegan pizza, en wijn. Heel veel wijn.’

‘Oké.’ Lil knikt met tegenzin. ‘Maar ik wil wel kort iets zeggen.’

‘Als je het maar snel doet,’ zegt Serena. ‘Clemmie heeft ons harder

nodig dan die dode vogel. Voor haar is er misschien nog wel een beetje hoop.’

‘Moest dat nou?’ mopper ik.

Serena reageert niet en neemt met opgetrokken wenkbrauwen nog een slok champagne, maar het is duidelijk wat ze bedoelt: mijn leven lijkt in alles op die dode vogel en ik kan haar geen ongelijk geven.

Vijf minuten later staan we om mijn geopende tuinafvalbak.

‘Hier rust Derrick de duif,’ dreunt Lil op.

Ik betwijfel of die dode vogel in mijn vuilnisbak wel een duif is, maar dit lijkt me niet het moment voor semantische muggenzifterij.

‘We weten niet hoe lang je hebt geleefd,’ vervolgt Lil, ‘maar je maakte deel uit van deze wonderschone wereld en het is jammer dat je die hebt verlaten. Waar je ook bent, ik hoop dat de zon op je rug schijnt en je de wind onder je vleugels voelt. Ik hoop dat je vrij en gelukkig bent.’

Opeens branden er tranen in mijn ogen, die ik voor Serena probeer te verbergen.

‘Jullie zijn verschrikkelijk,’ moppert ze, maar ik hoor de schoorvoetende genegenheid in haar stem. ‘Kunnen we nu eindelijk naar binnen? Het vriest, hoor. Kan mij die vogel schelen; ik sterf straks nog aan een longontsteking.’

Lil zwaait het deksel van de bak dicht en met een zucht van opluchting neem ik ze mee naar binnen.

‘Wat is hier gebeurd?’ vraagt Lil, en ze kijkt mijn appartement rond, dat er eerlijk gezegd nogal spartaans uitziet.

‘Leonard is hier gebeurd,’ zegt Serena met een nijldige blik.

‘Heeft hij al je spullen meegenomen?’ Lil snakt naar adem. ‘Je bank? En je tv? En... waar zijn al Tuna’s spullen? Waar is Túna?’

O, ja. De kat. Daar moet ik niet te veel aan denken, anders begin ik weer te huilen.

Als Lil beseft wat er aan de hand is, knippert ze met haar ogen. ‘Heeft hij je kat meegenomen?’

‘Len zei dat Tuna beter bij hem kon wonen,’ zeg ik in een poging de woorden luchtig te houden. ‘En hij heeft gelijk. Hij woont in een echt huis en niet bij een grote weg. Veel veiliger.’

‘Hij heeft je kat meegenomen!’ herhaalt Lil, en nu fonkelen haar grote

blauwe ogen van moordlust. ‘Hij is er met een andere vrouw vandoor gegaan, heeft al je spullen meegenomen en je kat gejat?! Ik haat hem.’

Ik kijk naar mijn zo goed als lege woonkamer en open keuken. Gisteren was het appartement nog netjes en overzichtelijk ingericht met IKEA’s mooiste platte verpakkingen. Het was natuurlijk niet helemaal mijn smaak – de stijlvolle, eigentijdse lijnen en het gebrek aan tierelantijnen waren een beetje zielloos, maar redelijk aangenaam; het zag eruit als een thuis. Maar nu, met de eenzame fauteuil die ik ooit op straat heb gevonden (ik had tegen Len gezegd dat ik hem op een antiekmarkt had gekocht, anders had de stoel nooit het huis in gemogen), de halfgevolle boekenkast met doorgezakte planken, en de tafellamp in de vorm van een zeemeermin met een schelp in haar handen, maar zonder tafel om op te staan, lijkt het op de laatste paar minuten van een kofferbakverkoop.

‘Het waren zijn spullen,’ zeg ik. ‘Hij heeft ze uitgezocht en betaald. Ik denk dat ik gewoon niet doorhad hóéveel daadwerkelijk van hem was, totdat de verhuizers kwamen en alles meenamen.’ Wat ze dus vandaag hadden gedaan, toen ik aan het werk was. Op een werkplek die binnenkort niet meer van mij is. Als ik er alleen al aan denk, barst de hoofdpijn los die ik probeer te bestrijden.

‘Ik vond hem altijd al vreselijk,’ zegt Serena duister. Ze hangt op het aanrecht en klapt het deksel van een reusachtige pizzadoos open. ‘Dat zeg ik al jaren.’

‘Je zei dat hij saai was,’ antwoord ik. ‘Dat kun je nu niet meer zeggen, dat moet ik hem nageven.’

Len en ik zijn vier jaar samen geweest, en toen vertelde hij tien dagen geleden niet alleen dat hij me ging verlaten voor Jenny, een collega op zijn accountantskantoor, maar ook dat ze al anderhalf jaar een relatie hadden en dat zij drie maanden zwanger was. Len, Jenny, hun baby en mijn kat zouden met z’n allen, en al onze meubels, op het platteland van Oxfordshire in een vijfkamer cottage gaan wonen. Hij was zo vrijgevig mij het appartement te gunnen in een stad waar ik me de huur niet langer kan veroorloven. Het is allemaal heel netjes gegaan.

Voordat me dit overkwam, had ik altijd een beetje mijn twijfels over mensen die door dit soort gebeurtenissen werden overrompeld. Hoe konden ze het niet zien aankomen, dacht ik. Nou, ik zal je vertellen – ik had

geen idee. Er was totaal geen lichtje gaan branden; ik had geen flauw vermoeden dat er ook maar iets aan de hand kon zijn.

Toen Len gewichtig voor onze open haard stond en de feiten voor me op een rijtje zette, alsof hij een detective was die de dader onthulde in een slecht Agatha Christie-verhaal, dacht ik eerst dat hij een grapje maakte.

Dat duurde niet lang, want Len is niet bepaald een grapjas en eerlijk gezegd waren de woorden die uit zijn mond kwamen allesbehalve grappig.

‘We houden de schijn nu al zo lang op,’ zei hij, en zijn woorden klonken stijf en voorbereid, als een geoefende speech. (Later kwam ik erachter dat Jenny de tekst letterlijk voor hem had uitgeschreven, waarmee ze blijk gaf van gezond verstand, aangezien Len de neiging heeft om nogal vaag te zijn, en onze relatiebreuk was glashelder.) ‘We zijn gewoon te verschillend. Gezien jouw achtergrond is dat niet echt een verrassing...’ Dat was in mijn ogen een extra pijnlijke dolksteek. ‘We zijn eigenlijk niet verliefd meer, Clemmie. We zijn gewoon gewend om bij elkaar te zijn. Let maar op, het is beter zo.’

En toen kotste ik spontaan in het lege Quality Street-blik dat ik vasthad.

Het feit dat hij gelijk had, bood weinig troost. Ik miste hém niet zozeer, als wel het vertrouwde gevoel van iemand om je heen hebben, onze ingesleten gewoontes die zo innig met elkaar waren verstrengeld. Maar ik miste de kat wel. En de bank.

‘Ik moet toegeven dat ik in eerste instantie misleid werd door hoe saai hij is,’ overpeinst Serena nu. ‘Waarschijnlijk besepte ik niet dat hij met zijn persoonlijkheid van een gekookte aardappel het hart van een schurk verhulde. Maar nu wel.’ Haar stem klinkt gevaarlijk, belooft vergelding, en haar norse blik is indrukwekkend. Ze pakt een pizzapunt en zet met onnodig veel kracht haar tanden erin.

Lil wipt op het aanrecht en verwijdert de folie van een tweede champagnefles die Serena heeft meegenomen. ‘Hij was inderdaad saai, Clemmie.’ Ze ontkurkt de fles met een geoefende *plop*. ‘Dat mag je nu wel toegeven.’

‘Hij was niet saai,’ protesteer ik. ‘Hij was solide, betrouwbaar. Dat vond ik fijn.’

‘Jezus, Clem,’ zegt Serena geïrriteerd. ‘Hij was je vriend, geen Volvo. Die relatie had je veel meer moeten bieden dan dat.’ Ze zwijgt veelbetekende

nend en deelt vervolgens de genadeklap uit. ‘En trouwens, we weten allemaal dat dit hele gedoe met Leonard eigenlijk om het p-woord draaide.’

‘Niet waar,’ snauw ik, meteen op stang gejaagd. ‘En hou op over het p-woord.’

‘Ik ben het met Clemmie eens.’ Lil knikt en schenkt voorzichtig drie mokken vol champagne, ondanks het feit dat Serena nog vrolijk aan haar bijna lege fles lurkt. ‘Het p-woord klinkt alsof jullie het over piemels hebben.’

‘Teuw.’ Serena pakt een mok aan waar IK BEN BOEKHOUDER, ALTIJD IN BALANS op staat, die ik Len cadeau heb gedaan, maar waar hij niet zo aan gehecht was als aan bijvoorbeeld ons mooie glasservies of de stofzuiger.

‘Als ik het over penissen wil hebben,’ vervolgt mijn zus hooghartig, ‘dan praat ik gewoon over penissen. Maar goed.’ Ze schraapt haar keel en werpt me een strenge blik toe. ‘Clemmie, je weet dat jouw hele relatie met Leonard eigenlijk om pap draaide.’

‘Over penissen gesproken,’ mompel ik en ik neem een flinke slok uit mijn eigen mok. De champagne is fris, tintelend, en de bubbels razen door mijn aderen. Serena koopt alleen het allerbeste.

We hebben allemaal een andere band met onze vader, en in mijn geval is die vergelijkbaar met die van toevallige kennissen. Als je vader een rockgod op leeftijd is, die het voor elkaar kreeg om drie vrouwen binnen een tijdsbestek van vier maanden zwanger te maken, dan willen de dingen nog wel eens ingewikkeld worden.

‘Het is waar dat Len het tegenovergestelde van pap was,’ mijmert Lil. ‘Minder rock-’n-roll dan een boekhouder uit Surrey gaat het nooit worden.’

‘Wat weet jij nou van rock-’n-roll?’ snuift Serena verontwaardigd.

‘Ik ben muzikant.’ Lil slaat haar armen over elkaar. ‘Ik heb verstand van allerlei soorten muziek.’

‘Alleen van muziek door vrouwen die op victoriaanse geesten lijken.’ Serena gniffelt om Lils gesputter, hoewel Lil zo te zien onder haar gigantische roze jas een wijde, witte nachtpon aanheeft.

‘Die commerciële bagger die jij op jouw label uitbrengt kun je nauwelijks nog muziek noemen.’ Lil is gepikeerd.

Serena’s haar heeft een subtiele balayage en ze zwiept het weer over

haar schouder. ‘Populair zijn is geen misdrijf. Stel je voor dat een nummer een beat heeft, dat mensen er daadwerkelijk op kunnen dansen.’

‘Ho maar weer.’ Vermoeid kom ik tussenbeide; deze discussie ken ik maar al te goed.

Mijn zussen zijn allebei in de voetsporen van onze vader getreden met een muziekcarrière, maar toch zijn ze twee cirkels in een venndiagram die elkaar nauwelijks raken: Serena is een angstaanjagend bekwame producer voor een van ’s werelds grootste platenmaatschappijen – elegant, bloedmooi, met nagels die voortdurend op het scherm van haar iPhone tikken – terwijl Lil er als een zeer tengere, etherische engel uitziet, die het festivalpubliek voor zich wint met haar melodieuze hese stem, haar akoestische gitaar en hippie-uitstraling.

‘Jij moet je nergens mee bemoeien, mevrouw Ik Heb Al Twee Decennia Niet Meer Naar Nieuwe Muziek Geluisterd.’ Serena snuift.

Ik weiger te happen. Het heeft geen zin om in een discussie over mijn familieproblemen te verzanden, er is genoeg ander gedoe om boos over te zijn. ‘Het is dóctor Ik Heb Al Twee Decennia Niet Meer Naar Nieuwe Muziek Geluisterd, dat je het even weet. En ik maar denken dat jullie hier zijn om mij te helpen,’ voeg ik er wanhopig aan toe, terwijl ik op een van de krukken van het keukeneiland klauter.

‘Dat is ook zo!’ roept Lil uit. ‘Natuurlijk zijn we daarom hier. Dus vertel, wat is er gebeurd? Ik dacht dat je zei dat je contract verlengd zou worden.’

‘Dat dacht ik ook, dat is wat het hoofd van de afdeling zei, maar er moest bezuinigd worden en...’ Ik dwaal af en knijp in mijn neusbrug om de tranen tegen te houden. Ik kan niet blijven huilen, want dan val ik op een gegeven moment uit elkaar.

‘Als ze gezegd hebben dat ze je zouden aanhouden, dan moeten ze dat doen,’ zegt Serena verbolgen. ‘Je bent briljant, een expert op jouw vakgebied, en de studenten zijn gek op je. Wat een gelul.’

‘Volgens mij is er niet zo veel vraag naar experts op het gebied van obscure middeleeuwse literatuur als je zou denken,’ zeg ik in mijn mok.

Sinds ik vijf jaar geleden ben gepromoveerd, heb ik het ene na het andere slechtbetaalde, tijdelijke contract aangenomen, in de hoop dat het ooit een vaste baan zou opleveren. Ik dacht dat het hier in Oxford eindelijk was gelukt, maar blijkbaar moest het universum me toch nog een loer

draaien. Net toen ik dacht dat ik op adem kon komen, dat ik op de geze-
gende leeftijd van tweeëndertig eindelijk kon beginnen aan het leven als
volwassene, kwam ik erachter dat ik na dit semester werkloos ben. Werk-
loos. Vriendloos. Binnenkort dakloos. Tot zover het leven als volwassene.

Ik giet mijn champagne achterover en houd mijn mok omhoog voor
nog een ronde. Lil voldoet zwijgend aan mijn verzoek.

‘We moeten dus een plan bedenken,’ zegt Serena vastberaden. ‘Een
nieuwe baan voor je vinden.’

‘Zo vaak komt er geen academische functie voorbij,’ zeg ik. ‘En daar
komen dan talloze sollicitanten op af. Geloof me, ik weet er alles van. En
zelfs als er wonder boven wonder toch iets voor volgend jaar voorbijkomt,
dan begin ik pas aan het eind van de zomer, waardoor ik ruim vier maan-
den zonder inkomen zit.’ Ik heb momenteel ontzettend veel medelijden
met mezelf.

‘Wat dacht je van een kortetermijnlening?’ vraagt Serena. ‘Gewoon tot
je iets hebt kunnen regelen.’

Ik schud al mijn hoofd. ‘Ik kan geen geld van je aannemen.’

‘En anders is pap er altijd nog,’ oppert Lil, maar ze krimpt ineen als ik
haar nijdig aankijk. ‘Ik weet dat je dat niet wilt, maar ik weet zeker...’

‘Ik wil zijn geld niet.’ Ik probeer de emotie uit mijn stem te weren.

‘Je hoeft niet zo eigenwijs te doen,’ zegt Serena. ‘Hij is een waardeloze
vader of je nou wel of niet zijn geld aanneemt, dus kun je die ouwe sukkel
je net zo goed laten helpen. En trouwens, hij is niet zo erg als jij...’

Met een zwaai van mijn hand kap ik haar af. Mijn zussen kijken me aan
en zuchten in koor. Ze weten dat ze deze discussie nooit zullen winnen.

‘Wat ga je dan doen?’ vraagt Lil. ‘Heb je het al aan je moeder verteld?’

Ik trek een grimas. ‘Nog niet. Dan wil ze dat ik weer thuis kom wonen.’

We zwijgen bedachtzaam en slaan nog wat champagne achterover. Ik
voel de bubbels bijna niet meer en er suist een aangename roes door mijn
lijf.

‘Ik weet wat we moeten doen!’ zegt Serena ten slotte, en door de alcohol
klinken haar woorden uitgesmeerd en zijn de harde kantjes er een beetje
vanaf.

‘Wat dan?’ vraag ik.

Ze grijnst. ‘Het is tijd voor de liefdesverdrietspreuk.’

‘De liefdesverdrietspreuk?’ Ik trek mijn neus op. ‘Zoals vroeger?’

Iets wat verdacht veel op gekakel lijkt, klinkt uit Serena’s mond. ‘De
drie heksen slaan weer toe!’

Ik kreun en sla mijn handen voor mijn gezicht. De drie heksen was
een spelletje dat we als tienjarigen speelden en was voortgekomen uit
onze nogal... bijzondere gezinssamenstelling.

Het was begonnen met een opmerking in de krant, waarin ons gezin
een ‘coven’ werd genoemd, waarop mijn moeder in lachen was uitge-
barsten en riep: ‘Wie de punthoed past!’ Toen schoten Petty en Ava ook
in de lach, dus deden wij vrolijk mee, ook al moesten we het woord later
in het woordenboek opzoeken.

In die tijd stonden we vaak in de krant. Toen bekend werd dat Ripp
Harris drie vrouwen praktisch tegelijkertijd zwanger had gemaakt, was
dat precies het soort prikkelende verhaal waar de pers bovenop kon
duiken. Mijn moeder, Dee – drieëntwintig jaar en zelf ook een veelbelo-
vende muzikant – had de twijfelachtige eer om destijds als enige met
Ripp getrouwd te zijn en dus was de aandacht voor haar niet-aflatend.
*Wat gaat ze doen? vroeg de pers zich ademloos af. Zal ze bij hem blijven?
Zal ze voor haar man vechten? Zal ze dat letterlijk doen als de twee ande-
re vrouwen zich binnen tien meter afstand wagen en dan het liefst voor
een camera???*

Mijn moeder deed uiteindelijk geen van die dingen. Ze pakte haar
spullen en vertrok (Ripp protesteerde amper) en kocht van haar riante
scheidingsregeling een boerderij in Hertfordshire.

Daarna vroeg ze of Petty en Ava bij haar op de boerderij wilden wo-
nen en gingen de roddelbladen helemaal los.

EX VAN RIPP OPENT BABYCOMMUNE was mams favoriete krantenkop. Die ingelijste pagina hing in onze wc beneden. We wisten geen van allen hoe een babycommune eruitzag, maar ons echte leven was lang niet zo schandelijk of spannend als de paparazzi voor ons hek dachten.

Mam stopte met zingen en de aandacht van de pers nam af, maar verdween nooit helemaal. Het huis was onze veilige haven. Mam trad niet meer op en stichtte een kunstzinnige liefdadigheidsorganisatie, die ze nog steeds vanuit huis runt. Ze woonde met mij in het middelste gedeelte van het lange, krakkemikkige pand met lage plafonds, dat in de loop der eeuwen in elkaar was geflanst, terwijl Petty en Lil aan de ene gerenoveerde kant van het huis woonden en Ava en Serena aan de andere kant. Iedereen had een eigen plek, maar de deuren stonden meestal open en vaak kropen we bij elkaar in de gigantische centrale keuken of de aftandse woonkamer.

Ik heb geen idee hoe mam, Petty en Ava zo'n hechte band hebben gekregen, vooral niet onder zulke omstandigheden, maar zolang ik me kan herinneren liepen ze met z'n drieën – beste vriendinnen – en daarna wij met z'n drieën – zusjes – de deur bij elkaar plat, renden we rond op al die hectares verwaarloosde landbouwgrond, en groeiden we samen op in een gelukkig, liefhebbend kluwen.

Ripp speelde nauwelijks een rol in ons leven. Als er naar dat hele drie-baby's-in-één-jaar-gedoe werd gevraagd, haalde hij gewoon zijn schouders op en zei met een berouwvolle glimlach: 'Hé man, het waren de jaren tachtig.' Alsof dat alles verklaarde, alsof de val van de Berlijnse Muur en de beenwarmerrage het hem onmogelijk maakten om niet met Jan en alleman het bed in te duiken en zijn zaad te verspreiden. ('Teuw, hou op over zaaaad,' had Lil gezegd toen ik die gedachte hardop uitsprak.)

We werden in 1990 binnen vier maanden na elkaar geboren en hoewel Ripp het best aan het nieuwe decennium had kunnen toeschrijven, kregen we geen halfbroertjes of -zusjes meer. Ik vond het lastig om dat niet persoonlijk op te vatten, omdat mijn vader een week na mijn geboorte een voorpagina-interview had gegeven over zijn sterilisatie. (DE KNIP VAN RIPP!) Daar had mijn therapeut zich echt in vastgebeten.

Maar goed, volgens de publieke opinie was ons huis een soort kruising tussen een sekte, een commune en een plek waar zwarte magie

werd beoefend. De werkelijkheid was natuurlijk veel afgezaagder, maar mijn zussen en ik raakten bijna geobsedeerd door het idee dat we heksen waren – zoals de drie heksen zussen uit *Macbeth*.

Als de drie heksen hadden we de door Stevie Nicks geïnspireerde kleren van mijn moeder aangetrokken. We struikelden over lange, met lovertjes versierde zwarte jurken en 'spraken betoveringen uit' boven een oude Le Creuset-steelpan. Daarmee vervloekten we onze vijanden en wensten we elkaar oogverblindende schoonheid, vele vriendjes en – tijdens één gedenkwaardige gelegenheid – 'enorme borsten' toe.

Mam en Petty vonden het allemaal prima, maar Ava zei dat we om zakelijk inzicht en beleggingstips moesten vragen, want al die andere dingen waren te koop dankzij het patriarchaat. 'Patriarchaat' was nog zo'n woord dat we moesten opzoeken en daarna werden onze bezweringen een stuk... grimmiger.

Later bliezen we als tieners de traditie nieuw leven in als een van ons liefdesverdriet had.

'We zijn geen kinderen meer,' zeg ik nu, maar Serena rommelt al in haar gigantische handtas en haalt een houten doosje tevoorschijn.

'Ik had al zo'n vermoeden dat we dit vanavond nodig zouden hebben,' zegt Serena en mijn mond zakt open.

'O mijn god!' roept Lil uit. 'Is dat...'

'Het doosje voor gebroken harten?' vul ik ademloos aan.

Serena knikt. 'Petty heeft het huis van Granny Mac laten verbouwen en vond hem begraven in de tuin.'

Lil zet grote ogen op. 'Wat een angstaanjagend toeval. Het voelt alsof het... vóórbestemd is.'

Ik pak het doosje van Serena aan en met een beklemmend gevoel wrik ik het deksel eraf. Er liggen een aantal enveloppen in – een voor elke keer dat iemand van ons als tiener liefdesverdriet had. De bovenste envelop is zwart met een zilveren ster erop getekend. Ik weet precies wat erin zit... de laatste toverspreuk die de drie heksen ooit hebben uitgesproken. De liefdesverdrietspreuk.

Het was vlak voor mijn achttiende verjaardag, een periode in mijn leven waar ik niet graag bij stilsta. Ik had net een relatiebreuk achter de rug, vergeleken waarmee die tussen Len en mij kinderspel is, en Serena

en Lil hadden me overgehaald tot een nacht vol drank en hekserij. We zaten destijds in Northumberland, in het huis van Petty's oma, en nadat we de spreuk hadden uitgesproken, hadden we het doosje in de tuin begraven. Ik had niet verwacht dat ik het ooit weer zou zien.

Serena pikt de zwarte envelop uit de doos en scheurt hem zonder poespas open. "Drie wensen en een vloek", leest ze voor, waarna ze mij en Lil grijnzend aankijkt. 'Tijd om deze jongens weer van stal te halen, vinden jullie niet?'

'Jaaaaaaaaaaaa!' gilt Lil en ze laat zich van het aanrecht vallen.

Serena trekt de keukenkastjes open op zoek naar een geschikte pan. Er staat geen oude Le Creuset – als we die überhaupt al hadden gehad, dan stond die nu veilig in het nieuwe huis van Len – maar ze haalt een gebutste koekenpan tevoorschijn, waarmee we volgens haar de klus kunnen klaren.

'Ik haal de kruiden,' roept Lil en ze loopt lichtjes schommelend naar de voordeur.

'Serena, dit is belachelijk,' zeg ik. 'Ik snap niet dat je dit aanmoedigt.'

'Waarom niet?' zegt mijn zus onverschillig. 'Het kan geen kwaad. Meer pech dan je al hebt ga je toch niet krijgen.'

Ik kreun opnieuw.

'Kaarsen?' vraagt Serena.

'Zie ik eruit alsof ik kaarsen heb?' Ik gebaar naar de kale vlakke die ooit mijn huis was.

Ze maakt een tss-geluidje en begint lades open te trekken. Uiteindelijk slaakt ze een triomfantelijke gil en heeft ze een paar half opgebrande verjaardagskaarsjes te pakken.

Lil stormt weer naar binnen, met handenvol groene bladeren. 'Geen idee of hier kruiden tussen zitten,' zegt ze en ze mikt een berg onkruid op het aanrecht.

'Volgens mij is dat salie.' Serena tikt een van de blaadjes aan.

'Dat is een paardenbloem,' zeg ik.

'Maakt niet uit.' Serena zwaait zorgeloos met haar hand. 'Lil, leg alles maar in de pan.'

Serena steekt de kaarsen aan en prikt ze in de overgebleven pizza, die er daardoor vaag feestelijk uitziet, terwijl Lil alle bladeren in de koekenpan smijt.

'Dit slaat nergens op,' probeer ik nogmaals.

Serena snuift. 'Zeg dat maar tegen je cupmaat.'

'Dat heet puberteit, niet magie,' zeg ik.

'We hebben een geweldige staat van dienst,' zegt Lil, dronken giechelend. 'Weet je nog toen het uit was gegaan tussen Cam en Serena en we die spreuk hadden uitgesproken?'

'Dat was ook zo,' zegt Serena. 'En toen ontdekte haar moeder onder het bed Cams geheime voorraad Marlboro Lights en had ze de hele zomer huisarrest en kon ze niet naar Shania Twain in Hyde Park, toch? Wie lachte er toen het laatst?'

Ik knipper met mijn ogen. Misschien komt het door dit overtuigende argument, of de onverminderde steun van mijn zussen, misschien komt het door de golf van nostalgie, of misschien de fles champagne die ik opheb (wie zal het zeggen?), maar ik begin wel wat te voelen voor dit hele toverspreukengedoe.

'Kan mij het schelen,' zeg ik. 'We doen het gewoon.'

'Jaaaaaa!' Lil stoot haar vuist in de lucht, wankelt een beetje en struikelt over de zoom van haar nachthemd.

'Wat deden we vroeger altijd als eerste?' Fronsend probeer ik het me te herinneren.

'We hebben een zoutcirkel nodig,' zegt Serena, die al brokken zeezout op de keukenvloer strooit. Halverwege is ze erdoorheen, maar ze laat zich niet ontmoedigen, pakt de pepermolen en begint eraan te draaien. Binnen de kortste keren niezen we ons een slag in de rondte.

'Kunnen we niet beter suiker gebruiken in plaats van peper?' zegt Lil met waterige ogen. 'Ik heb het gevoel dat een suiker-en-zoutcirkel echt symbool staat voor het leven – zoetheid en... zoutachtig, weet je wel?'

Ik ben helemaal om, en met al die champagne die door mijn aderen stroomt, klinkt Lils argument ongelooflijk logisch. Ik pak een pak basterdsuiker en maak de cirkel af. 'En nu?' vraag ik.

Lil zet de pan met kruiden in het midden van de krakkemikkige kring.

'We moeten muziek hebben.' Serena pakt haar telefoon en kijkt er fronsend naar. 'Bijna leeg.' Mopperend rommelt ze in haar reusachtige handtas, haalt er een oplader uit en hangt haar telefoon eraan. Nadat ze

op haar scherm heeft getikt, klinkt het vertrouwde geluid van 'Sisters of the Moon' van Fleetwood Mac door de kleine speaker.

'Jaaaaa!' roept Lil opnieuw uit, en ze wiegt met haar heupen. 'Ik weet het weer!' Ze begint zachtjes te zingen en Serena en ik doen mee. Ik sluit mijn ogen, zie ons voor me in onze oude keuken, hoor de muziek kraken uit mams platenspeler, ruik de geur van geplukte lavendel en munt uit Ava's tuin. Muziek was toen nog iets simpels voor me. Iets wat ons huis vulde.

Serena schudt het velletje papier in haar hand open en begint voor te lezen: "Wij zijn de gezusters Heks, en wij zijn hier vandaag gekomen om de Godin te verzoeken drie wensen te vervullen!"

Ze geeft het blaadje aan Lil door, die de volgende regel voorleest: "We vragen u ook onze vijand te vervloeken. Een man die onze geliefde zuster onrecht heeft aangedaan."

'Leonard,' snauwt Serena, die zijn naam hier invoegt, in plaats van de naam op het blaadje. De naam waar ik ábsoluut niet aan wil denken.

'Ja,' zeg ik knikkend. Ik trek de kurk uit een fles rode wijn en giet mijn mok vol. 'Len, we vervloeken je!'

Lil geeft het blaadje weer terug aan Serena. 'Leonard, we vervloeken je! Moge je nooit meer een vrouw seksueel bevredigen, en moge je een of andere verschrikkelijk branderige uitslag in die regionen krijgen,' roept ze.

'Dat staat er helemaal niet!' sis ik verafschuwd.

Serena steekt het vel papier naar me uit en ik zie de woorden in haar handschrift staan.

'Mijn god, we waren meedogenloos,' zegt Lil opgewekt.

'Arme Jenny,' mompel ik. Serena geeft mij het blaadje en ik lees de volgende regel voor, die ik heb geschreven. "Moge je je fouten inzien en je voor eeuwig schuldig voelen over wat je mij hebt aangedaan." Mijn maag trekt samen als ik aan het meisje denk dat ik was toen ik die woorden opschreef. 'Hmmm, misschien iets te heftig.'

'Het is helemaal niet te heftig,' zegt Lil snel. 'Het is gewoon zo! Len zou zich voor altijd schuldig moeten voelen, net als... ' Ze vangt Serena's dreigende blik en kapt zichzelf af, voordat ze de ex ter sprake brengt over wie we het nooit hebben. 'En dat van die uitslag ook niet,' zegt ze verhit. 'Die uitslag helemaal niet.'

Met een hoofdknik trekt Serena een van de kaarsjes uit de pizza en gooit het in de pan met bladeren. We juichen met z'n allen en Serena kakelt opnieuw.

'En dan nu de wensen,' zeg ik, met een blik op het velletje papier.

'Drie wensen voor Clemmie,' zegt Lil. 'Om haar gebroken hart te helen.'

Serena grist onmiddellijk nog een kaarsje van de pizza en gooit het in de pan. 'Heftige seks!'

'Je hoefde niet eens naar de spreuk te kijken,' zegt Lil vol bewondering.

'Ik heb het goed onthouden.' Serena gniffelt. 'Precies wat ze nodig heeft. Ik weet niet of het geholpen heeft, Clem, maar voor mij kwam de wens wel uit. Behoorlijk goed, zelfs.'

'Ik weet nog dat ik destijds vond dat je er iets beter over na had kunnen denken,' zeg ik.

'Daar gaat het bij jou fout, Clemmie,' verzucht Serena vermoeid. 'Te veel nadenken, te weinig doen, en met dóén bedoel ik...'

'We weten allemaal wat jij bedoelt.' Ik rol met mijn ogen.

'Je bent jarenlang alleen maar met Leonard naar bed geweest.' Serena huivert. 'Eerlijk gezegd is dat het ergste wat ik me kan voorstellen.'

'Het zal je goeddoen als je je seksualiteit volledig omarmt,' zegt Lil met iets meer tact.

'Ik omarm mijn seksualiteit,' mopper ik.

Mijn zussen zijn verdacht stil.

'Laat gewoon zien wat je in huis hebt,' zegt Lil uiteindelijk.

'Vrijblijvende seks, Clemmie... is geweldig en dat heb je nog nooit gehad,' zegt Serena.

'Op de uni had ik Tom,' zeg ik verbolgen. 'Dat was vrijblijvend.'

'Jullie waren zes maanden bij elkaar. Dat was alleen vrijblijvend in de zin dat je erachter kwam dat hij het halve toneelgezelschap naaide.' Het toontje van Serena is vernietigend.

Dat klopt niet helemaal. Voor mij was het wél vrijblijvend, omdat ik nog steeds niet over de voornoemde, zeer pijnlijke relatiebreuk heen was en daardoor nog niet volledig voor Tom ging.

'Ik denk gewoon dat een onenightstand je ontzettend veel goed zou doen,' gaat mijn zus verder.

‘Ik wil heus wel iets vrijblijvends proberen,’ zeg ik volhardend. ‘Maar ik ga geen apps gebruiken.’ De vorige keer dat ik vrijgezel was, schreef Serena me overal in en maakte ze een profiel voor me aan waarin ze me omschreef als ‘een volslanke roodharige, met een kop voor zaken en een lijf voor zondes’. Ze ging er onterecht van uit dat dit mannen zou lokken die *Working Girl* konden citeren (goed), in plaats van een lading viezeriken die dachten dat ik gecharmeerd zou zijn van foto’s van hun piemels (fout). ‘Godzijdank ben ik lesbisch,’ had Serena bij wijze van verontschuldiging gezegd.

Nu rolt zij met haar ogen. ‘Hoe kom je anders aan iemand om seks mee te hebben? Je bent praktisch een kluizenaar. Je hangt in bibliotheken rond en de enige mannen met wie jij contact hebt, zijn al achthonderd jaar dood.’

‘Geen. Apps,’ zeg ik.

‘Het komt goed,’ onderbreekt Lil ons sussend. ‘Door deze spreuk komt er iemand op Clemmies pad met wie ze heftige seks kan hebben. Ze heeft geen app nodig. Oké, Clemmie, nu jouw wens.’

Ik kijk op het blaadje. “Ik wens werk waar ik van hou,” lees ik voor. ‘Wauw. En bedankt, vroegere ik. Zo te zien ben ik geen stap dichterbij dan toen ik zeventien was.’

‘Dat is inderdaad slechte timing.’ Serena trekt een grimas.

‘Maar met die wens ga je weer de goede kant op,’ zegt Lil vastberaden. ‘Daar gaat het om.’

Ik voel een pijnlijke steek bij de gedachte dat ik nog maar een paar maanden het werk mag doen waar ik zo van hou. Ik pak een kaarsje en gooi het in de pan.

En dan draait Lil zich om en haalt de laatste kaars uit de pizza. Met een vertederde glimlach leest ze haar eigen verbonden handschrift voor: “Ik wens grootse liefde – onvoorwaardelijke, oprechte, zielsverwante liefde. Dat gun ik Clemmie van harte.”

‘Boeoeoeoe!’ joelt Serena. ‘Ik was vergeten hoe waardeloos jouw wensen waren.’

Lil negeert haar en gooit haar kaars in de pan. ‘De laatste regel moeten we met z’n allen opzeggen.’ Ze laat ons de woorden zien.

“In de duisternis schenken wij het licht, mogen wij uit de as verrij-

zen,” dreunen we samen op. Wauw, we draaiden vroeger onze hand niet om voor een beetje drama.

Dan kijkt Lil ons allebei aan, en als we knikken laat ze ook die spreuk in de pan vallen. Het papier vat vlam en smeult langs de randen. Opeens klinkt er gesis en verschijnt er een rookwolk als een paar droge bladeren in brand vliegen.

‘Wacht even, Lil... zitten er takjes in?’ vraag ik.

‘Misschien?’ Lil laat het als een vraag klinken.

De vlammetjes flakkeren op, verteren het papier, likken langs de randen en nemen de pan over terwijl we met z’n drieën in stilte stomverbaasd toekijken. Dan begint de rookmelder boven ons hoofd te loeien. Een paar tellen later gaan alle lichten uit.

‘WAT IS ER AAN DE HAND?’ gilt Serena met haar handen over haar oren.

‘Je hebt je telefoon in een gammel stopcontact gestopt!’ schreeuw ik terug en ik struikel over dingen in het donker. ‘De stoppen zijn gesprongen. Er ligt een zaklamp in het gootsteenkastje.’

Lil wappert tevergeefs met een theedoek naar de rookmelder. Serena grijpt de wijnfles en kiept hem op het vuur leeg, waardoor de vlammen doven, maar de rook niet minder wordt.

‘Mijn wijn!’ gil ik wanhopig.

‘WAAR IS DIE VERDOMDE ZAKLAMP, VERDOMME?’ grauwt Serena vanuit de schaduwen. Er klinkt nog meer gekletter, een paar harde klappen, en Lil weet de achterdeur open te wrikken. Serena heeft de zaklamp eindelijk gevonden en werpt een felle lichtstraal door de kamer.

Het geloei houdt abrupt op, maar wordt vervangen door een schrill gerinkel.

We knipperen alle drie met onze ogen en kijken verward naar de stomende ravage van de koekenpan.

‘Het is mijn telefoon,’ zegt Serena ten slotte. Ze pakt haar mobiel en kijkt op het scherm.

‘Hé, mam,’ zegt ze als ze opneemt. ‘Het komt nu eigenlijk niet zo goed uit...’ Dan zwijgt ze en zegt Ava iets waardoor ze haar ogen openspert. ‘Hoho, rustig aan,’ onderbreekt Serena haar. ‘Wíé is er overleden?’

‘O mijn hemel, Clemmie,’ fluistert Lil, met de theedoek nog in haar handen geklemd. ‘We zijn echt een stel krachtige heksen.’